

11 Januari 1951

FA 2442/18

No. 99750

Bijl.: een

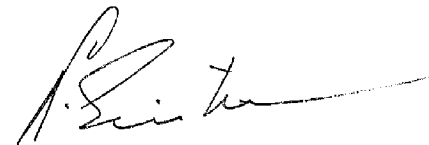
G E H E I M

Betr.: Communistische activiteit
in West-Europa.

Hiermede heb ik de eer Uwe Excellentie een rapport aan te bieden betreffende nieuwe (gecamoufleerde) communistische activiteit in West-Europa.

Aangezien de besprekingen voor deze actie nog lopende zijn en dientengevolge nog slechts een zeer beperkt aantal personen daarmede op de hoogte is, moge ik, mede ter bescherming van de bron, Uwe Excellentie verzoeken deze gegevens voorlopig als uiterst vertrouwelijk te willen beschouwen.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Mr. L. Einthoven.

Zijne Excellentie
de Minister-President

Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken

Zijne Excellentie
de Minister van Buitenlandse Zaken.

In leidende communistische kringen is men verre van tevreden over de bij de vredescampagne bereikte resultaten. Men is er zich van bewust dat met deze als communistic onderkende actie, in hoofdzaak slechts het gedeelte van de bevolking werd en wordt bereikt dat reeds min of meer sympathiek staat t.o.v. Rusland en het communisme.

Hoewel niets er nog op duidt dat het z.g. vredesoffensief zal worden beëindigd, zijn er aanwijzingen dat er parallel hieraan een actie op komst is met het doel te komen tot bundeling en activiteit van personen die, om welke redenen dan ook, er de voorkeur aan geven afzijdig te blijven in een conflict Amerika-Rusland.

Door de stelling te verkondigen dat met het betrachten van neutraliteit de wereldvrede gediend is, hiermede speculerende op het instinct van zelfbehoud en het verlangen naar vrede van de het communisme afwijzende bevolking van West Europa, zal getracht worden een wig te drijven tussen Amerika en zijn partners van het Atlantisch Pact.

Allereerst zal gepoogd worden deze gedachte uit te dragen onder intellectuelen en wel voornamelijk onder hen die noch van de Sovjet-Unie noch van de Verenigde Staten heil verwachten. Men is de mening toegedaan, dat deze groep, door de politiek van de Verenigde Staten, geleidelijk groter zal worden, doordat velen die tot nu toe voorstanders van het Atlantisch Pact waren zich daarvan meer en meer zullen distantiëren nu men overgaat tot inschakeling van Duitsland in de West-Europese weermacht. Verwacht wordt dat dergelijke figuren open zullen staan voor de gedachte van een neutraal West-Europa en mogelijk gebracht kunnen worden tot de propagering van deze gedachte.

Het is de communisten, hoofdzakelijk door gebrek aan medewerkers buiten eigen kamp, niet gelukt de vredesactie voldoende te bemantelen als los staande van elk politiek streven.

Bij de nieuwe actie zal echter alles in het werk worden gesteld een tweede mislukking in dit opzicht te voorkomen.

De communistische pers b.v. zal aan een en ander niet meer dan oppervlakkig aandacht schenken.

Edward CRANSHAW, een Brits expert in Sovjet-zaken, verkondigde begin December 1950 de mening, dat Moskou zich momenteel als eerste doel stelt Amerika te isoleren en een verwijdering te doen ontstaan tussen de Verenigde Staten en hun Europese bondgenoten. Het Kremlin zou te dien opzichte willen profiteren van een vermeende crisis-atmosfeer, die een gevolg van de tegenslagen der U.N.O.-strijdkrachten in Korea heet te zijn.

De communistische agitatie richt zich meer dan ooit tegen het "agressieve" verdedigingssysteem van het Westen, in casu tegen het Atlantisch Pact.

-Ook de communisten-

Ook de communisten hier te lande blijven uittreding uit dit "oorlogspact" eisen.

Een Prawda-artikel van 27 November 1950 beoogde met vele citaten van Amerikaanse persstemmen en weinig commentaar de indruk te wekken, dat zich in het Westen thans diepgaande meningsverschillen voordoen.

De in het begin van dit rapport ontwikkelde gedachtengang, vindt bevestiging in het volgende.

- 1e. In October 1950 vertoefde in ons land het lid van de Franse volksvertegenwoordiging R. CHAMBEIRON, lid permanente commissie van de "Combattants de la Liberté et de la Paix". Hij zocht naar een tweetal politiek min of meer neutrale intellectuele figuren, die hij op kosten van de Wereldvredeesraad als waarnemers mocht afvaardigen naar het 2e Wereldvredeescongres.
 Eind December j.l. was Chambeiron weer in Nederland. Hij verklaarde uit Parijs te zijn gekomen om een aantal intellectuelen te interesseren voor de neutraliteitsgedachte. Hierbij ging hij uit van het standpunt dat hoewel een groep intellectuelen aan Russische zijde staat en een nog grotere groep aan Amerikaanse, er vele mensen zijn die noch de S.U. noch de U.S.A. steunen en het slechts belangrijk achten buiten het conflict Amerika-Rusland te blijven. Deze mensen moeten door een comité worden opgevangen. Chambeiron was aangewezen voor de organisatie daarvan in België en Nederland.
- 2e. Uit kringen van intellectuelen en kunstenaars werd vernomen, dat in Nederland onder de leidende intelligentia de in Frankrijk opkomende stroming voor een neutraal Europa sterk veld zou winnen. Rusland vertrouwt men niet en Amerika wordt "te jong" geacht om de verantwoordelijkheid van wereldmacht te dragen.
- 3e. In Berlijn zou onlangs een West-Europees Bureau van de Kominform zijn opgericht, met als taak het organiseren van en het leiding geven aan bepaalde acties in W.Europa, o.m. "versterking van de nationalistische bewegingen.
- 4e. Tijdens een redactievergadering van "De Waarheid", welke medio December j.l. werd gehouden, verklaarde S. Baruch dat van de Kominform, voor wat betreft de pers, richtlijn is ontvangen om met alle mogelijke middelen te trachten een wig te drijven tussen Engeland en Amerika.
- 5e. Eind November 1950 werd bekend, dat J. v. Santen (lid van de 1e Kamer der Staten Generaal voor de C.P.N.), een nieuwe politiek voorstond van propagering in kringen van schrijvers en journalisten van de gedachte ener derde macht in Europa.

11 JAN 1951